

NOTAT

Prosjekt	Prosjektnummer	Dato
E39 Digerneset-Ørskogfjellet	10225410	07.07.2023
Dokument nummer	Utarbeidet av	Kontrollert av
00	Kjersti Misfjord	Eline Risberget

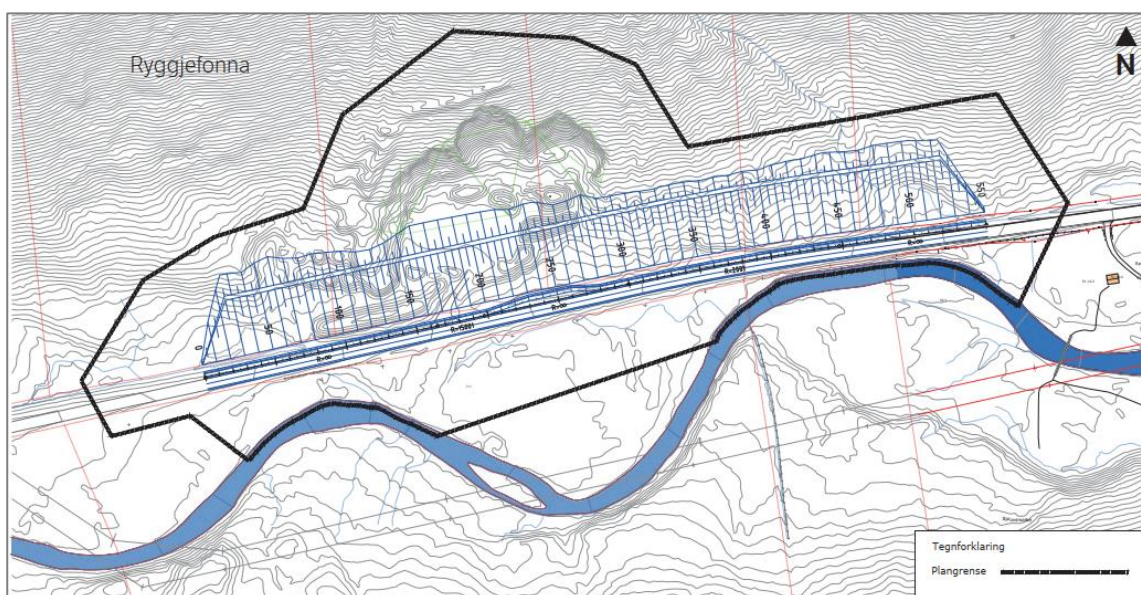
Naturtypekartlegging Ryggjefonna

Bakgrunn og metode

I forbindelse med skredsikringstiltak av Ryggjefonna langs E39 (Vestnes kommune, Møre og Romsdal fylke), er det utført kartlegging av naturtyper. Kartlegging ble gjennomført av biolog Kjersti Misfjord, 26.06.23. I tillegg til naturtyper er det sett på rødlistearter og fremmede arter, samt gjort en beskrivelse av planområdet.

Naturtypekartlegging ble utført etter Miljødirektoratets instruks for utvalgskartlegging av naturtyper etter NiN2 (Miljødirektoratet, 2023). Miljødirektoratets instruks beskriver en utvalgskartlegging for rødlistede naturtyper og/eller naturtyper med viktig økosystemfunksjon. Etter at naturtypen er avgrenset i kart, beskrives den med forskjellige variabler som brukes til å sette en skår for tilstand og naturmangfold. Disse settes sammen til en samlet skår.

Kartlagte naturtyper etter Miljødirektoratets instruks vil rapporteres inn til Miljødirektoratet og etter hvert bli offentlig tilgjengelige i Naturbase. Miljødirektoratets kvalitetssikring av kartleggingsdata for 2023 vil skje etter at denne rapporten er ferdigstilt og det kan derfor bli endringer av naturtypene og deres lokalitetskvalitet. Ev. endringer vil bli rapportert videre til Statens vegvesen. Registrerte rødlistearter og fremmede arter vil rapporteres til Artsobservasjoner. Planområdet vises i figur 1. Kartleggingsområdet begrenser seg til nordsiden av E39. Ettersom det ikke skal gjøres tiltak på sørsiden av vegen, er dette ikke kartlagt.

Figur 1. Kart over planområdet. Kilde: varsel om oppstart.

Beskrivelse av området

Kartleggingsområdet ligger nederst i en sørvendt dalside. Området ligger i mellomboreal bioklimatisk sone og i klar oseanisk seksjon (NiN web). Berggrunnen er av granittisk gneis (NGU). Til tross for at dette er en fattig bergart er det stedvis ganske næringskrevende vegetasjon. Dette skyldes trolig sig fra fjellsiden som gjør området rikere, samt at dalsiden er sørvendt som bidrar til mye solinnstråling. Sørboreal sone vil dermed være mer korrekt for området, og er brukt som grunnlag for utfigurering av naturtyper.

Det er ingen registreringer av naturtyper fra før (Naturbase). Artskart viser enkelte arter (ikke rødlistede) med dårlig presisjon, noe fugl og en platanlønn. Det er ikke registret artsrike vegkanter eller fremmede arter langs E39 (Vegkart). Det er utført kartlegging av disse langs E39 i 2017.

Større deler av planområdet består av et steinbrudd, som er i drift. Over steinbruddet har det nokså nylig gått snøskred, og skogen ligger bøyd eller knekt nedover terrenget (figur 3 -nede til høyre). Dette er hovedsakelig hasselskog (svak lågurtskog), med blåbær, hvitveis og teiebær i bunnsjikt. Hasselskogen går også lenger mot øst og her er vegetasjonen rikere med arter som myske, markjordbær, hengeaks og grov nattfiol. Flere av disse indikerer lågurtskog, og en får her naturtypen frisk lågurtedellauvskog (figur 2). Se avgrensning og beskrivelse i kap. «naturtyper».

Lengre sør/øst er også bunnvegetasjonen rik med lågurtskog. Her er arter som rød jonsokkblom, hengeaks, kratthumleblom, stornesle, hvitveis, gauksyre, skogsvinerot, myske og mjødurt. Det er stedvis noe mer fuktig/kildepåvirket med strutseving. Treslag er varierende.

Lengst ned i terrenget er en del gråor og hegg, mens lenger opp er det rogn, bjørk, osp og selje. Sistnevnte utgjør naturtypen gammel lågurtselje-rogneskog (figur 3 -øverst). Se avgrensning og beskrivelse i kap. «naturtyper». Helt i øst av planområdet er det åpen bjørkeskog, med tyttebær og krekling (figur 3 – nede til venstre).

Figur 2. Hasseldominert frisk lågurtedellauvskog er utfigurert som naturtype. Foto: Sweco.

Figur 3. Øverst: Gammel lågurtselje-rogneskog, med en del eldre trær. Nede til venstre: østdelen av planområdet er mer åpen og tørr grunn. Nede til høyre: Over steinbruddet ligger større deler av skogen pga. snøskred. Foto Sweco.

I skogen vest for steinbruddet er det ung gråorskog og blandingsskog, med relativt fattig bunnsjikt. Mot dagens E39 er det fuktigere område med sumpgråorskog, men dette området er ikke stort nok til å bli naturtype.

Myra i vestdelen av planområdet er intermediær jordvannsmyr (figur 4), med arter som duskmyrull, flekkmarihånd, torvmyrull, tepperot, kornstarr, tranebær, blåfjær, bjønnskjegg og sveltstarr. På et lite område finnes særbustarr og engmarihånd som er mer kalkkrevende, og sistnevnte finnes på naturtypen *temmelig til ekstremt kalkrike myrflater*. Disse mer kalkkrevende artene befinner seg kun i en mindre del av myra, og tilfredsstillende dermed ikke kravet til utfigurering av naturtype.

Figur 4. Intermediær jordvannsmyr i den vestlige delen av planområdet. Foto: Sweco

Naturtyper

Det er gjort funn av to naturtyper etter Miljødirektoratets instruks i planområdet. Utstrekning vises i figur 5 og beskrivelse av naturtypene er oppsummert tabell 1. Lokaliteten med gammel lågurtselje-rogneskog går ut over kartleggingsområdet. Kartleggingsgrensen vil bli utvidet ved rapportering av naturtykelokalitetene til offentlige databaser.

Figur 5. Kart over registrerte naturtyper. Utklipp fra NiN web. Det røde feltet tilhører lokalitet med gammel lågurtselje-rogneskog.

Tabell 1. Tabellen lister opp registrerte naturtyper og beskrivelse av disse.

Navn/ naturtype	Lok. kvalitet	Beskrivelse
Ryggjefonna C16.1 Frisk lågurtedellauvskog	Moderat	<p>Tilstand: God Tilstand er vurdert til god da lokaliteten er uten gran og fremmede arter, det er lite gjengroingspreg i busksjiktet og hasselskogen ser eldre ut. Ingen spor av større kjøretøy, men lokaliteten grenser til et steinbrudd.</p> <p>Naturmangfold: Lite Naturmangfold er vurdert til lite da det ikke er registrert trær med spesielt livsmedium og det er lite liggende død ved og store trær. Størrelsen (4411m²) er opp mot grensen til moderat skår, men ikke stor nok til at naturmangfold heves. En habitatspesifikk art er funnet i den hasseldominerte edellauvskogen: myske. Det er ikke tegn etter beite i nyere tid, som ville vært positivt for naturmangfoldet. Det er mye hjort i området som kan gi beiteeffekt. Ingen rødlistearter av karplanter, moser, sopp og lav ble registrert og ingen rødlistearter av karplanter, moser, sopp og lav er kjent fra før.</p> <p>Rødlistet naturtype: Ja, nært truet (NT) Sentral økosystemfunksjon: Ja Utvalgt naturtype: Nei Størrelse (m²): 4411</p>
Bøndergjerde C13 Gammel lågurtsejle-rogneskog	Høy	<p>Tilstand: God Tilstand er vurdert til god da lokaliteten er uten tilgroing av einstape og snerprørkvein og uten gran og fremmede arter. Det er lite gjengroingspreg i busksjiktet ingen spor av større kjøretøy.</p> <p>Naturmangfold: Stort Naturmangfold er vurdert til moderat hovedsakelig pga. størrelsen (ca. 20 000m²). Det er noe liggende død ved i lokaliteten og flere større trær (1-2 pr daa). Utover dette er det ikke registrert trær med spesielt livsmedium. Det er ikke tegn til beite i nyere tid, som ville vært positivt for naturmangfoldet. Det er mye hjort i området som kan gi beiteeffekt. Ingen rødlistearter av karplanter, moser, sopp og lav ble registrert og ingen rødlistearter av karplanter, moser, sopp og lav er kjent fra før. Lokaliteten er kuttet av prosjektgrensa.</p> <p>Rødlistet naturtype: Nei Sentral økosystemfunksjon: Ja Utvalgt naturtype: Nei Størrelse (m²): 20 000</p>

Fremmede arter

Det ble registrert en fremmed art under kartlegging. Dette var hagelupin, som er kategorisert som SE-svært høy risiko på fremmedartslista. Arten ble funnet ved innkjørselen til steinbruddet (figur 6). Det var kun ett individ av hagelupin, som ble luket under befaring. Det kan likevel være frø i området slik at den kommer opp igjen. Det er tidligere registrert platanlønn ved E39 (artskart). Denne er ikke funnet igjen under kartlegging.

Figur 6. En hagelupin (i svart sirkel) er registrert i planområdet. Foto: Sweco

Vilt

Vilt er ikke undersøkt spesifikt, men det ble observert flere stier av hjort under kartlegging. I tillegg var det mye hjort som oppholdt seg i området. Et tydelig tråkk går gjennom planområdet (figur 7). Dette går nord/sør på begge sider av steinbruddet. Det er registrert hønhauk (NT-nært truet) og haukeugle i området (Artskart). Det er usikkert hvorvidt disse artene benytter området.

Figur 7. Tydelig hjortesti. Foto: Sweco

Referanser

Artsdatabanken, artskart: <https://artskart.artsdatabanken.no/>
Artsdatabanken, fremmedartslista: <https://www.artsdatabanken.no/fremmedartslista2018>
Artsdatabanken, rødlista for arter: <https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021>
Artsdatabanken, rødlista for naturtyper: <https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>
Miljødirektoratet, naturbase: <http://kart.naturbase.no/>
Miljødirektoratet. 2021. Kartleggingsinstruks – Kartlegging av Naturtyper etter NiN i 2021. Veileder M-1621 | 2021.
Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss.
Norge i bilder: [Norge i bilder](#)
NGU, berggrunnskart: <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>
NIBIO, kilden kartbase: <http://kilden.nibio.no/>
Norge i bilder: <https://www.norgeibilder.no/>
Statens vegvesen, vegkart: <https://vegkart.atlas.vegvesen.no/>